

Posudek vedoucího na magisterskou práci Bc. Jan Brože *Václav Majer: politik v letech 1945-1948*. Praha, Pracoviště OH-SD FHS UK 2014, 124 stran

Předmětem zájmu diplomové práce Jana Brože se stala osobnost vrcholné československé druhoválečné a poválečné politiky, předáka sociální demokracie Václava Majera. Výběrem tohoto tématu autor zúročil svůj dlouhodobý zájem především o dějiny tzv. třetí čs. republiky let 1945–1948 a zejména pak roli sociálně demokratické strany v tomto čase, jíž se zabýval již ve své předešlé bakalářské práci obhájené na FSV UK v roce 2012. Pohlédneme-li na desítky prací publikovaných na téma této osudové „čtyřletky“ českých/československých soudobých dějin, zůstává s podivem, že osobě V.Majera doposud nedostalo pozornosti v podobě tvorby monografického výstupu. I přes mnohá úskalí, jež s sebou tvorba biografických studií přináší, autorova volba zasluhuje ocenění a plně zapadá do silícího trendu patrného v domácí historiografii, která se po mnoha desetiletích opět navrácí ke zhodnocování životů a děl osobností české politiky a veřejné sféry rozličné ideové orientace z časů minulého století (namátkou viz např. dosti populárně zaměřená, leč velmi vyvážená práce P.Kosatíka o J.Masarykovi, spíše pozitivisticky laděný, leč poctivě odpracovaný životopis R.Berana od J.Rokoského, minuciózní a cenami ověřená biografie J.Křesťana o Z. Nejedlém, nebo nedávno publikovaná a v mnoha ohledech objevná studie o B.Laušmanovi z pera P.Horáka).

Pokud bych měl charakterizovat metodologický rámec práce, jedná se o politickou biografii z pomezí soudobých dějin a politologie, ovšem s jistými ambicemi – pokud to autorovi dovolí pramenná základna – podat zkoumanou osobnost také v „nepolitických“ situacích a souvislostech. Cíl podat spíše politickou biografii je autorem zcela jasně deklarován, a proto nelze vůči němu míti námitek.

Mám-li zhodnotit využitou odbornou literaturu, její výčet je značně rozsáhlý a dá se říci, že i velmi reprezentativní, zachycující širokou paletu autorů zabývajících se z různých úhlů pohledem na válečné a poválečné politické dějiny našeho prostoru.

Pramennou základnu tvoří vyjma edic a řady titulů deníkové a memoárové literatury řada dobových tisků, autor pracoval též s periodickým tiskem k danému období a především se snažil vytěžit archivní fondy řady českých archivů (ABS, Archiv ČSSD, Archiv Kanceláře prezidenta republiky, Archiv Národního muzea, Národní archiv a SOkA Rakovník). Vzhledem k velkému časovému odstupu i přes počáteční snahu byl autor nucen rezignovat na využití orálně historických přístupů. Domnívám se, že pro účely práce se jedná o soubor pramenů naprosto dostačující, ba co do šíře heuristické základny v jistých ohledech i překračující formát diplomové práce.

Práce disponuje velmi promyšlenou strukturou, kopírující chronologicky životní osudy sledovaného dobového aktéra. V úvodu je navíc představena a zhodnocena dosavadní produkce a charakterizován stav bádání. Milovníci teoretických pojednání pak budou možná zklamáni, že zde nenalezneme ani elementární zmínku a zarámování metodologického rázu, kterým by se autor nějak přihlásil či vymezil vůči dosavadnímu stylu psaní politických soudobých dějin, i když tak ve skutečnosti intuitivně činí (odkaz např. na studii V. Smetany: *Citlivá páteř. Politické dějiny v podmínkách společenských proměn a metodologických debat uplynulých desetiletí*, in: *Historie prožité minulosti. K šedesátinám Oldřicha Tůmy* by mohl být inspirací do budoucna). Má otázka do diskuze zní, zdali autor plánuje ve zpracování tématu pokračovat a zdali se mu zdá reálné (a za pomoci jakých cest) vytvoření komplexní biografie V.Majera v budoucnu?

I když dílo nedisponuje obrazovými přílohami, které by učinily text ještě o poznání atraktivnější, po formální stránce je dílo zpracováno na solidní úrovni, a byť se jedná o studii ze spíše politických dějin, je také sepsána velmi čtivým jazykem, což nebývá u tohoto žánru rozhodně zvykem. Práci nakonec není také na škodu využití tzv. harvardského způsobu

citační normy a obsáhlých komentářů v poznámkách, které hlavní text často velmi významně podkreslují.

Práci doporučuji k obhajobě a v případě uspokojivé obhajoby navrhuji známku 1 (výborně).

V Praze 15. 6. 2014

PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.